

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH BẠC LIÊU**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 12/2020/HNGĐ-PT
Ngày 15 - 7 - 2020
V/v tranh chấp về thay đổi người
trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH BẠC LIÊU

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Bùi Anh Tuấn

Các Thẩm phán: Bà Nguyễn Thị Thu Hương

Bà Châu Minh Nguyệt

Thư ký phiên tòa: Bà Ca Kiều Nguyệt - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh
Bạc Liêu.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bạc Liêu tham gia phiên tòa:
Ông Phạm Văn Thân - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 7 năm 2020 tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu xét
xử phúc thẩm công khai vụ án Hôn nhân và gia đình thụ lý số 07/2020/TLPT-
HNGĐ ngày 10 tháng 6 năm 2020 về việc “Tranh chấp về thay đổi người trực
tiếp nuôi con sau khi ly hôn”.

Do Bản án hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 05/2020/HNGĐ-ST ngày
28 tháng 4 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Bạc Liêu bị kháng
cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 09/2020/QĐ-PT
ngày 26 tháng 6 năm 2020, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* Anh Phạm Văn P, sinh năm 1981, (có mặt).

Địa chỉ: Ấp X, xã H, huyện V, tỉnh Bạc Liêu.

Chỗ ở hiện nay: Ấp Vườn Cò, xã Hưng Thành, huyện Vĩnh Lợi, tỉnh
Bạc Liêu.

- *Bị đơn*: Chị Hà Thị H, sinh năm 1984, (có mặt)

Địa chỉ: Ấp C, xã H, huyện V, tỉnh Bạc Liêu.

- *Người kháng cáo*: Nguyễn đơn anh Phạm Văn P.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Tại Bản án hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 48/2018/HNGĐ-ST ngày 27/7/2018 của Tòa án nhân dân huyện V và Bản án hôn nhân gia đình phúc thẩm số 25/2018/HNGĐ-PT của Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu, quyết định giao con chung là cháu Phạm Nhất P1, sinh ngày 29/10/2016 cho chị Hà Thị H trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục. Tuy nhiên, kể từ khi ly hôn đến nay thì anh Phạm Văn P là người trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cháu P1.

Nguyễn đơn anh Phạm Văn P trình bày: Anh không đồng ý giao cháu Phạm Nhất P1 cho chị Hà Thị H vì anh đã trực tiếp nuôi dưỡng cháu P1 từ lúc cháu mới tám tháng tuổi cho đến nay, hiện nay cháu đã hơn 36 tháng tuổi. Kể từ khi ly hôn thì chị H về thăm con rất ít, chị H đi làm Công ty không có thời gian chăm sóc con. Do đó, anh yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn, giao cháu P1 cho anh trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục.

Bị đơn chị Hà Thị H trình bày: Sau khi ly hôn anh Phạm Văn P đã không chấp hành án, không giao con chung là cháu Phạm Nhất P1, sinh ngày 29/10/2016 cho chị trực tiếp trông nom, chăm nom, nuôi dưỡng, giáo dục theo quyết định của Tòa án. Trước khi ly hôn chị thường đến thăm con nhưng anh P ngăn cản không cho gặp con, hai bên cự cãi nên chị không dám thường xuyên đến thăm con. Sau khi ly hôn, chị có hai lần đi cùng cán bộ Chi cục Thi hành án huyện V để yêu cầu anh P chấp hành án giao con cho chị, nhưng anh P không đồng ý giao cháu P1 mà còn dùng lời lẽ xúc phạm chị, có ý định sử dụng bạo lực nên chị không dám đến thăm con. Hiện nay, chị đang làm việc trong Công ty với thu nhập khoảng 7.000.000đ/tháng, có 05 công đất ruộng cho thuê 20.000.000 đồng/năm, tiết kiệm được số tiền 60.000.000đ. Chị H xác

định chị có đủ điều kiện nuôi con, không đồng ý với yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con của anh P và yêu cầu anh P chấp hành bản án đã có hiệu lực pháp luật về việc giao cháu Phạm Nhất P1, sinh ngày 29/10/2016 cho chị trực tiếp trông nom, chăm nom, nuôi dưỡng, giáo dục.

Từ nội dung trên, tại Bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 05/2020/HNGĐ-ST ngày 28 tháng 4 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Bạc Liêu đã quyết định:

Căn cứ khoản 3 Điều 28; điểm a khoản 1 Điều 35; điểm a khoản 1 Điều 39; khoản 1 Điều 147 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 48 của Luật Hôn nhân và gia đình; điểm a khoản 1 Điều 24; các khoản 1, 3 Điều 26 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử: Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Phạm Văn P đối với chị Hà Thị H về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn là cháu Phạm Nhất P1, sinh này 29/10/2016. Ngoài ra, án sơ thẩm còn tuyên về án phí và quyền kháng cáo của các bên theo quy định pháp luật.

Ngày 12 tháng 5 năm 2020, nguyên đơn anh Phạm Văn P kháng cáo yêu cầu Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu xem xét chấp nhận yêu cầu thay đổi người nuôi con, giao cháu Phạm Nhất P1, sinh ngày 29/10/2016 cho anh trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục. Tại phiên tòa phúc thẩm, anh Phạm Văn P giữ nguyên yêu cầu kháng cáo.

Quan điểm Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bạc Liêu tại phiên tòa:

- Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Từ khi thụ lý đến khi xét xử phúc thẩm, Thẩm phán và Hội đồng xét xử phúc thẩm đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự, các đương sự cũng đã chấp hành đúng các quy định.

- Về quan điểm giải quyết vụ án: Anh Phạm Văn P kháng cáo yêu cầu chấp nhận việc thay đổi trực tiếp nuôi con là không có căn cứ, cấp sơ thẩm thụ lý yêu cầu khởi kiện thay đổi người trực tiếp nuôi con là không đúng quy định pháp luật, vì Bản án hôn nhân gia đình phúc thẩm số 25/2018/HNGĐ-PT của Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu đang có hiệu lực, anh P chưa chấp hành án, chưa giao con chung cho chị H theo quyết định của Tòa án, nên anh P không có quyền khởi kiện yêu cầu thay đổi việc nuôi con. Do đó, đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng khoản 4 Điều 308, Điều 311 Bộ luật Tố tụng dân sự, hủy toàn bộ Bản án hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 05/2020/HNGĐ-ST ngày 28 tháng 4 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Bạc Liêu và đình chỉ giải quyết vụ án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa phúc thẩm; sau khi nghị án. Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Xét yêu cầu khởi kiện của anh P, Hội đồng xét xử xét thấy, tại Bản án hôn nhân và gia đình phúc thẩm số 25/2018/HNGĐ-PT ngày 29/10/2018 của Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu quyết định giao con chung là cháu Phạm Nhất P1, sinh ngày 29/10/2016 cho chị Hà Thị H trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục. Tuy nhiên, tại thời điểm khởi kiện yêu cầu thay đổi việc nuôi con thì anh P vẫn chưa thi hành Bản án đã có hiệu lực pháp luật.

Do đó, quyền và lợi ích hợp pháp của anh P về quyền được nuôi con chưa bị xâm phạm, vì anh P chưa giao con cho chị H theo Bản án của Tòa án đang có hiệu lực, lẽ ra cấp sơ thẩm không thụ lý đơn khởi kiện của anh P và căn cứ điểm a khoản 1 Điều 186 Bộ luật Tố tụng dân sự trả lại đơn khởi kiện cho anh P.

[2] Tại quyết định thi hành án số 173/QĐ-CCTHADS ngày 14/11/2018 của Chi cục trưởng Chi cục Thi hành án dân sự huyện V đã quyết định cho thi

hành Bản án đã có hiệu lực pháp luật và buộc anh Phạm Văn P phải thi hành giao cháu P1 cho chị H và tại Công Văn số 70/CV-CCTHADS ngày 02/3/2020 Chi cục Thi hành án dân sự huyện V xác định, Chi cục Thi hành án dân sự huyện V đang tổ chức thi hành Bản án hôn nhân và gia đình phúc thẩm số 25/2018/HNGĐ-PT ngày 29/10/2018 của Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu buộc anh P giao cháu P1 cho chị H, nhưng anh P không chấp hành và Chi cục Thi hành án dân sự huyện V đã ra quyết định cưỡng chế thi hành án, đang tiến hành xây dựng kế hoạch cưỡng chế, cung cấp thông tin phối hợp cưỡng chế gửi Công an huyện V để cưỡng chế thi hành án; Chấp hành viên cũng đã có quyết định xử phạt hành chính đối với anh Phạm Văn P về hành vi không chấp hành án.

Do yêu cầu khởi kiện của anh P đang được cơ quan Thi hành án dân sự huyện V tổ chức thi hành, anh P là người có nghĩa vụ giao cháu Phạm Nhật P1 cho chị H theo Bản án đã có hiệu lực của Tòa án, nhưng anh P chưa thi hành, lẽ ra cấp sơ thẩm căn cứ điểm g khoản 1 Điều 217 đình chỉ giải quyết vụ án và trả lại đơn khởi kiện cho anh P, nhưng cấp sơ thẩm thụ lý và xử bác yêu cầu khởi kiện của anh P là không đúng quy định pháp luật, gây ảnh hưởng đến quá trình tổ chức thi hành Bản án hôn nhân và gia đình phúc thẩm số 25/2018/HNGĐ-PT ngày 29/10/2018 của Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu.

[3] Xét nội dung kháng cáo của anh Phạm Văn P yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn. Hội đồng xét xử xét thấy, Điều 84 Luật hôn nhân và gia đình quy định cha, mẹ có quyền thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn. Tuy nhiên, do anh P chưa chấp hành Bản án, chưa giao cháu Phạm Nhật P1 cho chị H trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục, nên chưa có căn cứ để xác định chị H không có đủ điều kiện trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục. Do đó, không có căn cứ chấp nhận kháng cáo của anh P.

[4] Do anh P chưa chấp hành Bản án hôn nhân và gia đình phúc thẩm số 25/2018/HNGĐ-PT của Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu buộc anh có nghĩa vụ

giao cháu Phạm Nhất P1 cho chị H trực tiếp trông năm, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục, nội dung khởi kiện của anh P đã được giải quyết tại Bản án hôn nhân và gia đình phúc thẩm số 25/2018/HNGĐ-PT ngày 29/10/2018 của Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu đang có hiệu lực pháp luật, nên anh P chưa có quyền khởi kiện yêu cầu thay đổi việc nuôi con. Do đó, cần hủy toàn bộ Bản án hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 05/2020/HNGĐ-ST ngày 28/4/2020 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Bạc Liêu và đình chỉ xét xử vụ án để anh P thi hành Bản án hôn nhân và gia đình phúc thẩm số 25/2018/HNGĐ-PT của Tòa án nhân dân tỉnh Bạc Liêu.

Tuy nhiên, sau khi anh P giao cháu Phạm Nhất P1 cho chị H trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng giáo dục mà chị H không còn đủ điều kiện nuôi con theo quy định pháp luật, thì anh P có quyền khởi kiện yêu cầu Tòa án thay đổi việc nuôi con theo quy định pháp luật.

[5] Xét đề nghị của Kiểm sát viên đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng khoản 4 Điều 308, Điều 311 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, hủy toàn bộ bản án hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 05/2020/HNGĐ-ST ngày 28 tháng 4 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Bạc Liêu và đình chỉ giải quyết vụ án là có căn cứ, phù hợp pháp luật, nên được chấp nhận toàn bộ.

[6] Án phí dân sự về hôn nhân và gia đình sơ thẩm, án phí dân sự phúc thẩm anh Phạm Văn P không phải chịu.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 4 Điều 308, Điều 311 Bộ luật Tố tụng dân sự, không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của anh Phạm Văn P, hủy toàn bộ Bản án Hôn nhân và gia đình số 05/2020/HNGĐ-ST ngày 28 tháng 4 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Bạc Liêu và đình chỉ giải quyết vụ án.

Áp dụng Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình; điểm g khoản 1 Điều 217, khoản 3 Điều 218 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 3 Điều 29 Nghị quyết số

326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử:

1. Hủy toàn bộ Bản án hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 05/2020/HNGĐ-ST ngày 28 tháng 4 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Bạc Liêu.

2. Đình chỉ giải quyết vụ án đối với đơn khởi kiện yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi cháu Phạm Nhất P1 của anh Phạm Văn P đối với chị Hà Thị H.

3. Án dân sự về hôn nhân và gia đình sơ thẩm và phúc thẩm dân sự.

3.1 Án phí dân sự về hôn nhân và gia đình sơ thẩm anh Phạm Văn P không phải chịu. Anh Phạm Văn P đã nộp tạm ứng án phí sơ thẩm số tiền 300.000đ, theo Biên lai thu số 0005071 ngày 10/12/2019, tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện V, tỉnh Bạc Liêu được hoàn lại đủ.

3.2. Án phí dân sự phúc thẩm, anh Phạm Văn P không phải chịu. Anh Phạm Văn P đã nộp tạm ứng án phí 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0005329 ngày 12/5/2020, tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện V, tỉnh Bạc Liêu được hoàn lại đủ.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- TANDCC tại TP. Hồ Chí Minh (01 bản);
- VKSND tỉnh Bạc Liêu (01 bản);
- TAND huyện Vĩnh Lợi (01 bản);
- CCTHADS huyện Vĩnh Lợi (01 bản);
- Các đương sự (02 bản);
- Lưu HS, Tổ HCTP (02 bản).

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(Đã ký)

Bùi Anh Tuấn